

SeniorenCafé Bussum

Lieve leden,

Er lopen weer voorbereidingen voor bemande maanvluchten, maar rond 1600 verplaatsten wij ons nog met de trekschuit.

Naarden lag op de verbinding tussen Amsterdam-Diemen-Muiden. Het verkeer ging toen niet over de A1 maar over de Muidertrekvaart. De trekschuit werd voortgetrokken meestal door paarden, maar ook door mensen. Deze liepen over het zogenaamde jaagpad. Een door paarden voortgetrokken trekschuit behaalde een snelheid van ongeveer zeven kilometer per uur.

De trekschuit had ten opzichte van de zeilschepen, die afhankelijk waren van wind, het voordeel dat er een vorm van dienstregeling bestond. Voor het eerst in de geschiedenis kon je een reis redelijk plannen. De trekschuit vervoerde lading en mensen. Het was dus een beetje een voorloper van ons openbaar vervoer. Er werd vervoerd tegen een vast tarief. En er waren meerdere klassen beschikbaar met meer of minder luxe.

Op het schip was een kajuit waarin de passagiers plaats konden nemen. Op drukkeren trajecten voerden soms grotere schepen. Hierin had je een eerste klasse (de roef) en een tweede klasse (het ruim). In de roef konden zo'n acht personen terecht; deze had een tafel, ruiten en was gestoffeerd. 's Winters kregen de passagiers hier een stoof aangeboden om zich warm te houden. In het ruim of in de kleinere schepen, de kajuit, was een lange en lage overdekte ruimte met houten banken. Hierin konden 25 tot 35 reizigers plaats nemen. Dit was soms overdekt met zeildoek, waardoor het er in de winter toch wel onaangenaam koud kon worden. Vervoer over land was in het drassige westen en noorden van het land nauwelijks mogelijk; praktisch alle vervoer ging over water. Er bestaat een schatting van de vervoersvormen in de tweede helft van de 17^e eeuw: 68% van de reizigers met de trekschuit, 26% met de beurtvaart en slechts 6% over land. In 1808 telde ons land 392 trekschuiten.

Begin 1900 werden Rijksstraatwegen aangelegd, waarmee vervoer per diligence mogelijk werd. Daardoor leed de trekschuit reputatieverlies, zodanig dat rond 1835 'een fatsoenlijk man' alleen nog per trekschuit reisde als dat niet anders kon. Een paar jaar later werd de eerste spoorlijn aangelegd, langs het drukste traject van de trekschuit namelijk Amsterdam-Haarlem. Op het water kreeg de trekschuit concurrentie van de stoomboot. Alleen op trajecten waar geen spoorlijnen lagen en waar exploitatie van de stoomboot niet lonend was, voeren vervolgens nog trekschuiten. Eind 1800 was de trekschuit als vervoermiddel verdwenen.

Tegenwoordig komt de trekschuit alleen nog voor in een enkel spreekwoord zoals: 'Hij is met de trekschuit', hetgeen wil zeggen dat iemand langzaam of te laat is.

Er zijn weinig gasten van ons SeniorenCafé die 'met de trekschuit' komen. Iedereen staat altijd te trappelen om aan te schuiven en de bestelling voor een heerlijke koffie of thee te plaatsen.

U bent natuurlijk de komende maand weer iedere maandagmorgen welkom in Lunchroom Beetje Bijzonder aan het Julianaplein 90. Wij zijn er altijd vanaf 10.30 uur.

Hartelijke groeten van uw gastvrouw:

Fenny Volmers, ' 06-53612729